

Stížnost k rukám Etické komise Vysoké školy ekonomické v Praze na chování pana docenta Miroslava Ševčíka

Etická komise
Vysoká škola ekonomická v Praze
nám. W. Churchilla 1938/4
130 67 Praha 3 – Žižkov

Vážené členové Etické komise VŠE v Praze,

Dovolte mi vznést následující stížnost a podnět k Vaším rukám. Osobně jsem nikdy podobnou stížnost nepsal a nikdy bych nevěřil, že něco takového budu nucen učinit na půdě vysoké školy. Okolnosti mě však vedou k sepsání tohoto textu, jelikož se domnívám, že není možné nad podobným chováním a přístupem zavírat oči.

Jádro věci

V pátek 14.6. 2024 po deváté hodině ranní jsem se připravoval na odchod ze své kanceláře NB343, jelikož moji studenti předmětu Mikroekonomie 1 měli v 9:15 absolvovat elektronický test v místnosti SB M15. Na elektronický test jsem musel přijít nutně před jeho začátkem, jelikož se tato forma testu spustí, ať je vyučující přítomen či nikoliv.

V cca 9:05 na práh mé kanceláře vstoupil pan docent [] se slovy (parafráze): „Pane [], přestaňte šířit lži o počtu přijatých studentů na NF.“ Dále pokračoval ve svém projevu a dodal (opět parafráze) „pokud s tímto nepřestanete, máme na Vás materiál, který ukazuje, že znevažujete své kolegy.“

Jak k premise A (mé údajné lži o počtu přijatých studentů), tak k její implikaci B (materiál na mou osobu) pana docenta [] se podrobněji vyjádřím níže a prokážu jejich nepravdivost. Klíčové však je ono spojení: Pokud neučiním, co pan docent [] požaduje, bude proti mně využit jakýsi materiál.

Tento přístup považuji na akademické půdě za zcela nepřijatelný. Dle mého názoru se jedná o formu vydírání či vyhrožování.

Žádám proto Etickou komisi VŠE, aby k tomuto jednání pana docenta [] zaujala stanovisko. Žádám Etickou komisi, aby zhodnotila, zda se jedná o akceptovatelné chování na půdě VŠE.

Podle mého názoru byl porušen odstavec 5, Část I. Etického kodexu VŠE, který zní:

Člen/ka akademické obce VŠE i zaměstnanec/zaměstnankyně VŠE: 5. Chová se čestně a zdvořile ke všem osobám na akademické půdě, respektuje jejich názory a svým jednáním je neruší ani neomezuje při výkonu jejich práce a činnosti na VŠE. Na akademické půdě, během praxí, studijních pobytů a při dalších profesních a studijních aktivitách mimo prostory VŠE své chování podřizuje pravidlům společenského styku.

Podrobný popis věci

(Podle svého nejlepšího vědomí a svědomí parafrázuji věty, které zazněly. Jinými slovy, píši výroky, jak si je dle svého nejlepšího vědomí a svědomí pamatuji.)

Pan docent ... vstoupil na práh mé kanceláře bez zaklepání, bez pozdravu, bez předchozí žádosti o schůzku.

Jeho první věta (parafráze): „Pane ..., přestaňte šířit lži o počtu přijatých studentů na NF,“ byla pronesena z mého pohledu mimořádně agresivním a útočným způsobem. Osobně zdůrazňuji, že během svého působení na akademické půdě v České republice i v zahraničí jsem se s přístupem podobného typu nesetkal.

Moje reakce na tato, z mého pohledu, agresivní slova byla: „Pane ..., chovejte se ke mně slušně.“ Tuto větu jsem během hovoru s panem docentem ... zdůraznil vícekrát.

Poté se již vyhrocená debata přesunula do kanceláře paní sekretářky ..., jelikož jsem si k ní šel vyzvednout prázdné papíry pro psaní výpočtů studentů k jejich elektronickému testu.

Pan ... v prahu kanceláře paní sekretářky svá slova zopakoval a dodal, z mého pohledu, výhrůžku: „Pokud s tímto nepřestanete, máme na Vás materiál, který ukazuje, že znevažujete své kolegy.“

Tuto jeho větu považuji za formu vydírání, jak uvádím v hlavní sekci nahoře. Na tato jeho agresivní slova jsem se začal bránit. Zdůraznil jsem, že své údaje čerpám z výročních zpráv NF, a tak na nich není nic lživého. V další sekci Etické komisi dodám kontext i příslušná data. Dále jsem zdůraznil, že nikoho nezesměšňuji. Pan docent ... zopakoval svoje tvrzení o materiálu, který je na mě připravený.

Pan docent ... pokračoval v další dehonestaci mé osoby se slovy (opět parafráze): „Je to kvůli Vám, že se na fakultu nehlásí studenti.“

Na tento útok jsem mu odpověděl na svou obranu: „Naopak, je to kvůli Vám. Vyskočte ze své bubliny a zeptejte se akademiků, zeptejte se na středních školách.“

Pan docent ... následně argumentoval, že oproti době pana děkana ... narostly počty přihlášených studentů o více než 100. Argumentoval jsem mu, že na jiných školách či fakultách narostly za danou dobu relativně o více. Na úplném konci jsem mu v tomto ohledu doporučil hlubší prozkoumání metody diff-in-diff. Data a kontext opět uvedu níže.

Pan docent ... také připojil svůj názor, že studenti kvůli mně odcházejí z oboru Ekonomie. Kontroval jsem, že naopak svou vysokou kvalitou výuky držím NF nad vodou. Pan docent ... na to opáčil (parafrázuji): „jste tak hloupě namyšlený.“ Na tento útok jsem odvětil, ať mě laskavě neuráží a že zde máme svědkyni (paní sekretářku ...), která však okamžitě odpověděla, že nechce být do našeho sporu zapojována).

V průběhu vyostřené, ale relativně krátké, výměny názorů dále pan docent ... zmínil, že jsem byl v minulosti odvolán z výuky jednoho předmětu, jelikož jsem nebyl schopen studentům vysvětlit látku. Proti tomuto jsem se také ohradil s ohledem na kvalitu své výuky oceňované studenty. I k tomuto výroku se s využitím dat vyjádřím níže.

Během naší výměny názorů pan docent ... několikrát zdůraznil, že lžu. Na svou obranu jsem mu vždy odvětil, že on lže, když říká, že já lžu. Poslední téma, které si během tohoto

krátkého, ale intenzivního rozhovoru, pamatuji, byl odchod vyučujících z NF. Pan docent zmínil, že důvody jejich odchodů jsou odlišné od těch, o kterých mluvím já.

Dovolte mi představit klíčová data a také kontext, který je dle mého názoru nutný zdůraznit pro pochopení chování pana docenta . . . vůči mé osobě.

Kontext

29. května 2024 se konaly volby děkana Národohospodářské fakulty VŠE v Praze. Byl jsem jedním z kandidátů. Na zasedání AS NF VŠE, stejně jako o týden dříve na veřejné prezentaci kandidátů, jsem představil data ukazující strmý propad zájmu o NF VŠE za posledních cca 14 let. V tomto období působil jako děkan či proděkan, statutární zástupce, pan docent . . . Zdůraznil jsem, že jako hlavního viníka tohoto vývoje spatřuji v jeho osobě, v jeho chování na fakultě vůči lidem i na veřejnosti. Poukázal jsem na propad podaných přihlášek, snížení percentilu nutného pro přijetí, pokles počtu přijatých a pokles počtu absolventů, vše srovnáno s demografickým vývojem, kontrolní skupinou IES FSV UK a také FFÚ VŠE jako nejbližšími konkurenty NF. V neposlední řadě jsem poukázal na odliv špičkových vědců z NF za tuto dobu. S mnohými jsem byl a jsem stále v kontaktu a dobře znám důvody jejich odchodu z NF.

Během veřejné debaty kandidátů 23.5. 2024, tedy asi týden před volbou děkana, se mi dostalo velice pozitivního ohlasu ze strany studentů, učitelů a dalších přítomných této debaty. Mezi veřejnou prezentací ze dne 23.5. a volbou děkana 29.5. se objevil jakýsi anonym, který mimo jiné zpochybňoval autenticitu mé podpory a z mého pohledu se jeho obsah velmi podobal následnému sledu útoků ze strany pana docenta . . .

Podporu při volbě děkana mi vyslovili také nově zvolení senátoři za studentský volební obvod. Dále jsem dostal bezpočet podporujících emailů, pozitivních reakcí na sociálních sítích i osobní podpory od studentů, akademiků z VŠE i dalších univerzit, stejně jako od veřejnosti. Ze všech těchto stran jsem cítil velkou touhu po změně, mnozí dokonce psali o záchraně NF, a potvrzení mého pohledu na vývoj na NF, který jsem představil ve své prezentaci.

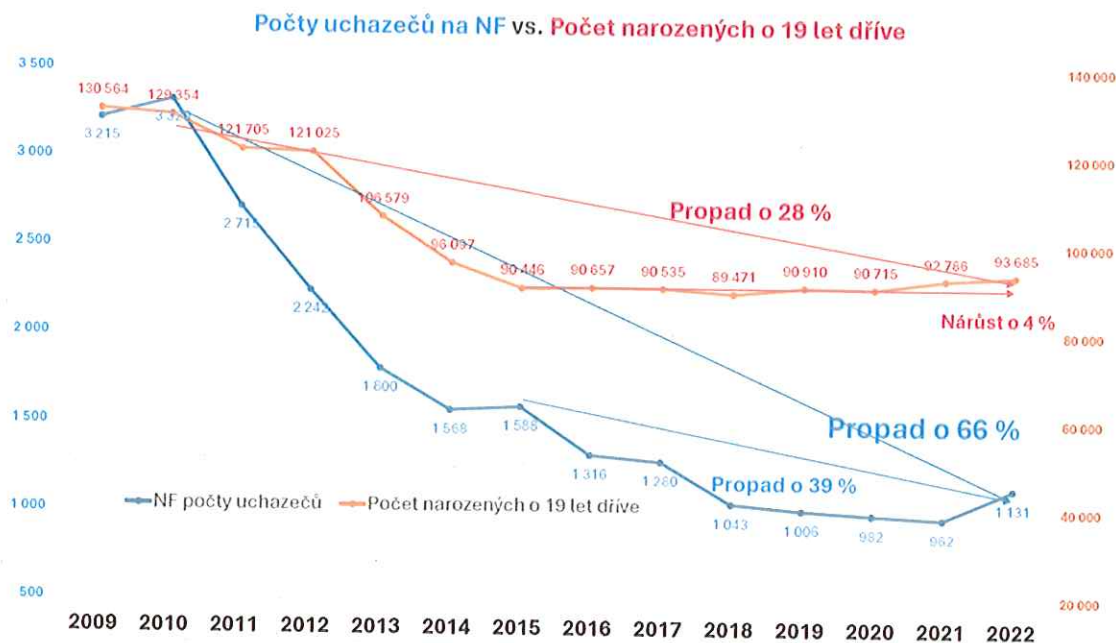
Dále je skutečností, že v posledních volbách do AS VŠE i AS NF VŠE jsem byl zvolen jako první náhradník. Dle mého názoru je nutno zdůraznit i tento aspekt. Pokud jakýkoliv ze stávajících senátorů z akademických pracovníků za NF ukončí předčasně svůj mandát, měl bych nastoupit na jeho místo.

Dovolte mi níže předložit základní grafy, které dokumentují vývoj na NF VŠE. Tyto grafy jsou k nalezení i v mé prezentaci, kterou jsem představil na volbě děkana NF a kterou příkládám v příloze.

Graf 1 ukazuje vývoj počtu uchazečů o bakalářské studium na NF od roku 2009 do roku 2022. Zdrojem dat jsou výroční zprávy NF VŠE, které byly k dispozici před volbou děkana 2024. Tento vývoj je porovnán s demografickým vývojem v ČR, a sice počtem narozených dětí o 19 let dříve, podle ČSÚ. Počet uchazečů o studium na NF je tedy srovnán s potenciální populací studentů, kteří mohli nastoupit v příslušném roce na vysoké školy.

Z grafu 1 jasně vyplývá, že propad počtu přihlášek na NF byl mnohem prudší než demografický pokles. Počet přihlášek mezi roky 2010 a 2022 klesl o 66 %, kdežto demografický propad činil pouze 28 %. Dále je ukázáno procentní srovnání roku 2022 s rokem 2015, kdy začal demografický nárůst počtu potenciálních uchazečů (o 4 % mezi roky 2015 a 2022). Na NF přesto v tomto období, tedy mezi roky 2022 a 2015, propadl počet přihlášek o 39 %.

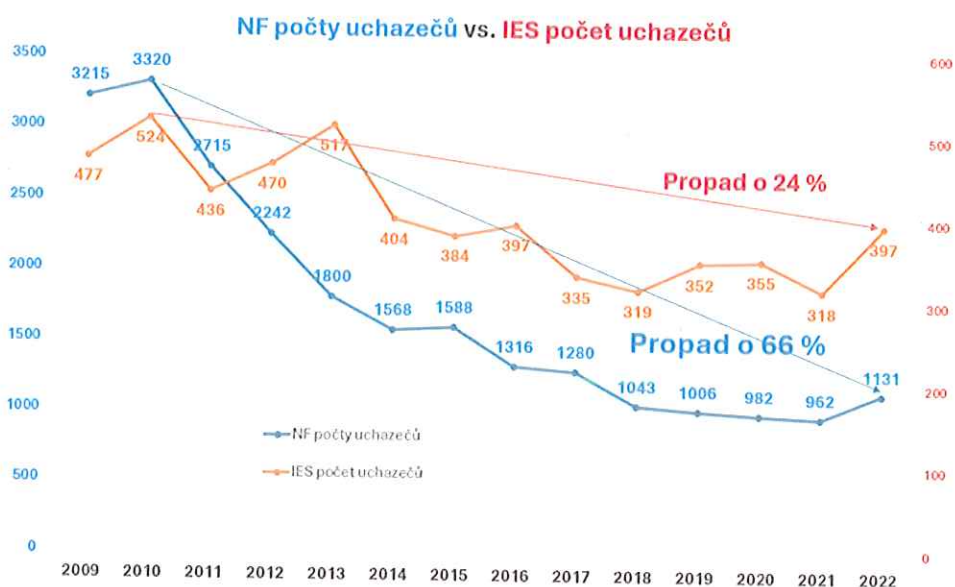
Graf 1 Vývoj počtu uchazečů na NF a počet narozených v ČR o 19 let dříve

Zdroj dat: https://insis.vse.cz/dok_server/slozka.pl?id=7717

<https://www.czso.cz/csu/stoletistatistiky/pocet-zive-narozenyh-v-ceske-republice>

Graf 2 Vývoj počtu uchazečů na NF VŠE a na IES FSV UK

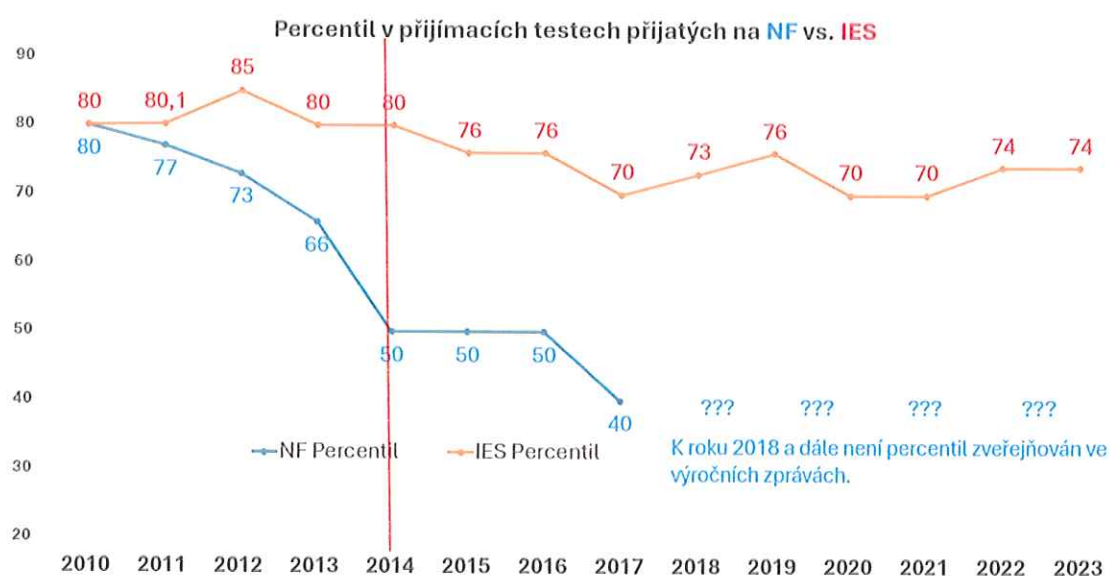
Zdroj dat: https://insis.vse.cz/dok_server/slozka.pl?id=7717

<https://ies.fsv.cuni.cz/uchazeci/prijimaci-rizeni/bakalarsky-program-ekonomie-finance>

Vývoj na NF je na grafu 2 porovnán s vývojem počtu uchazečů o studium na IES FSV UK, tedy institutem, který svým zaměřením, lokací v Praze a prestiží (spíše v minulosti) nejvíce odpovídá situaci NF. Graf 2 ukazuje, že propad na IES FSV UK za období 2010 až 2022 odpovídá demografickému propadu a je zároveň mnohem mírnější než na NF.

Diametrálně odlišný vývoj na NF oproti IES FSV UK demonstruje také graf 3, který popisuje vývoj tzv. percentilu nutného k přijetí na obou institucích. Zjednodušeně lze konstatovat, že čím vyšší je percentil nutný k přijetí na danou vysokou školu, tím vyšší studijní předpoklady mají přijatí studenti. Na NF oproti IES vidíme dramatický propad tohoto percentilu. K roku 2018 a pro další roky nelze percentil pro NF ve výročních zprávách nalézt.

Graf 3 Vývoj percentilu nutného k přijetí na NF a IES

Zdroj dat: https://insis.vse.cz/dok_server/slozka.pl?id=7717

<https://ies.fsv.cuni.cz/uchazeci/prijimaci-rizeni/bakalarsky-program-ekonomie-finance>

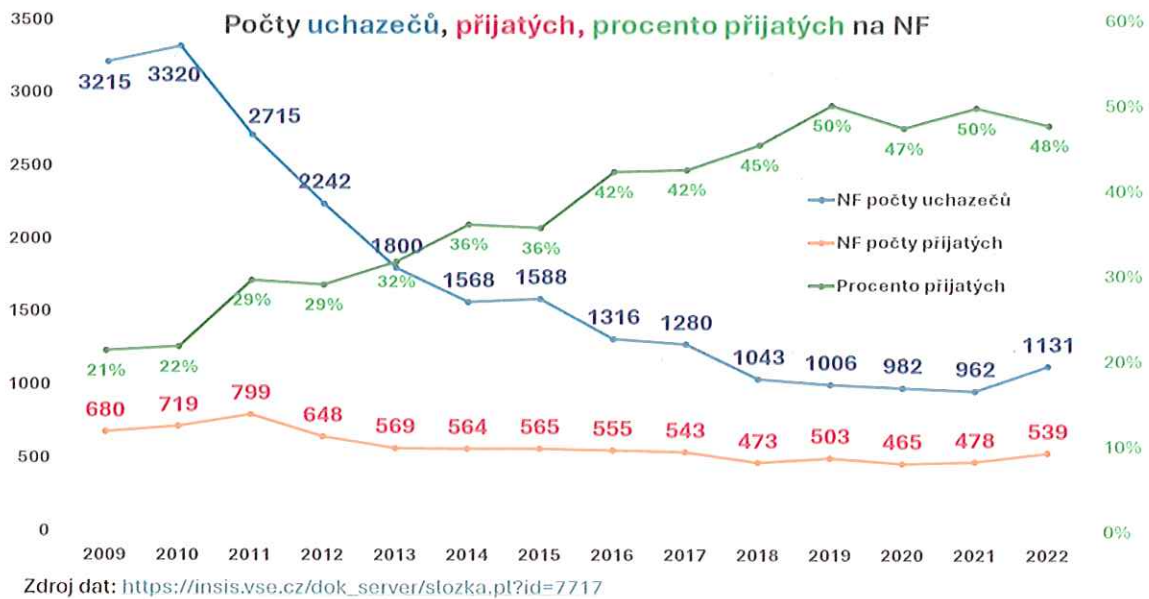
K roku 2018 a dále není percentil zveřejňován ve výročních zprávách.

V této souvislosti mi dovoluje poukázat na slova pana docenta , který mi tvrdil (a pokud je mi známo toto tvrdil i vůči naší katedře ekonomie), že studenti se nehlásí na NF, protože je má (naše) výuka příliš náročná. Jak známo, nároky kladené na IES lze zařadit k nejvyšším v ČR, a přesto tato instituce zaznamenala zcela jiný vývoj než NF.

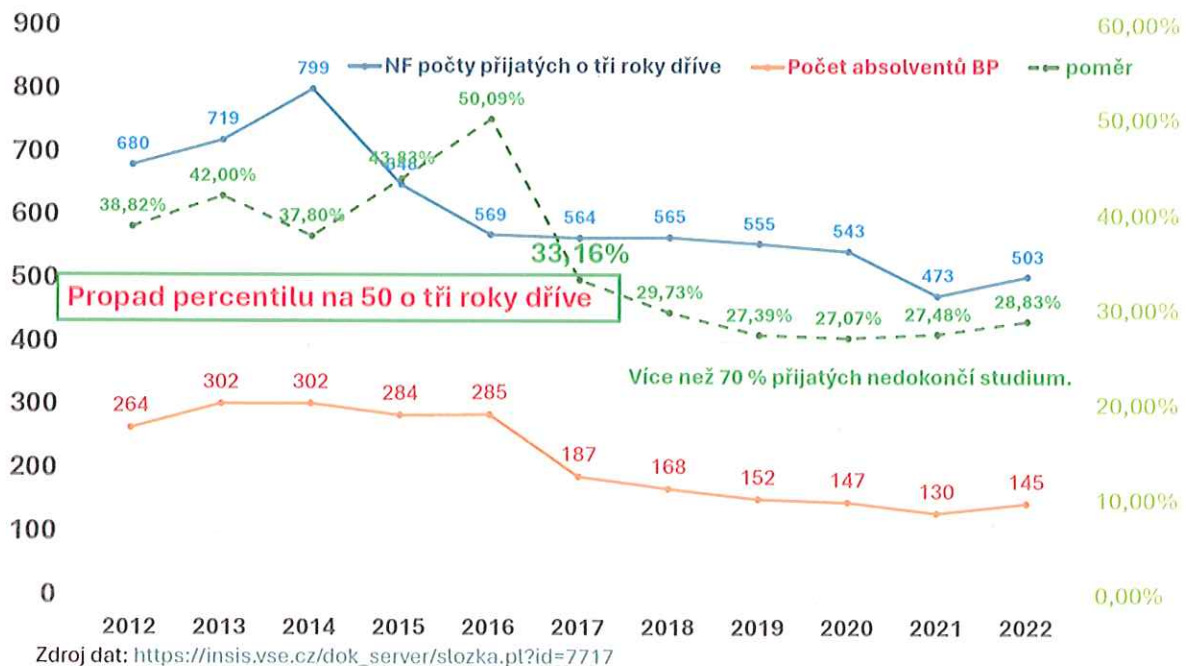
Propad počtu uchazečů na NF se odrazil v dalších statistikách. Graf 4 ukazuje, že se zvýšil poměr přijatých na počtu uchazečů, a sice od roku 2010 do roku 2022 z 22 % na 48 %. Jinými slovy, pro středoškolské studenty je stále snazší být přijat na NF.

Výrazný propad percentilu na 50 v roce 2014, který ve své prezentaci přisuzují kritickému roku 2013 a okolnostem na NF, vyústil v roce 2017 v pokles poměru počtu absolventů na NF na počtu přijatých o tři roky dříve. Jak ukazuje graf 5, od roku 2017 se tento poměr setrvale drží pod 30 %, a lze to považovat za jakýsi nový stálý stav. Z přijatých studentů méně než 30 % úspěšně dostuduje fakultu. Jelikož si NF, a zejména obor/program Ekonomie, udržuje stálou úroveň a náročnost, lze usuzovat, že tento propad je způsoben trvalým a výrazným poklesem percentilu, který je nutný pro přijetí na NF.

Graf 4 Uchazeči, přijatí a jejich poměr na NF VŠE

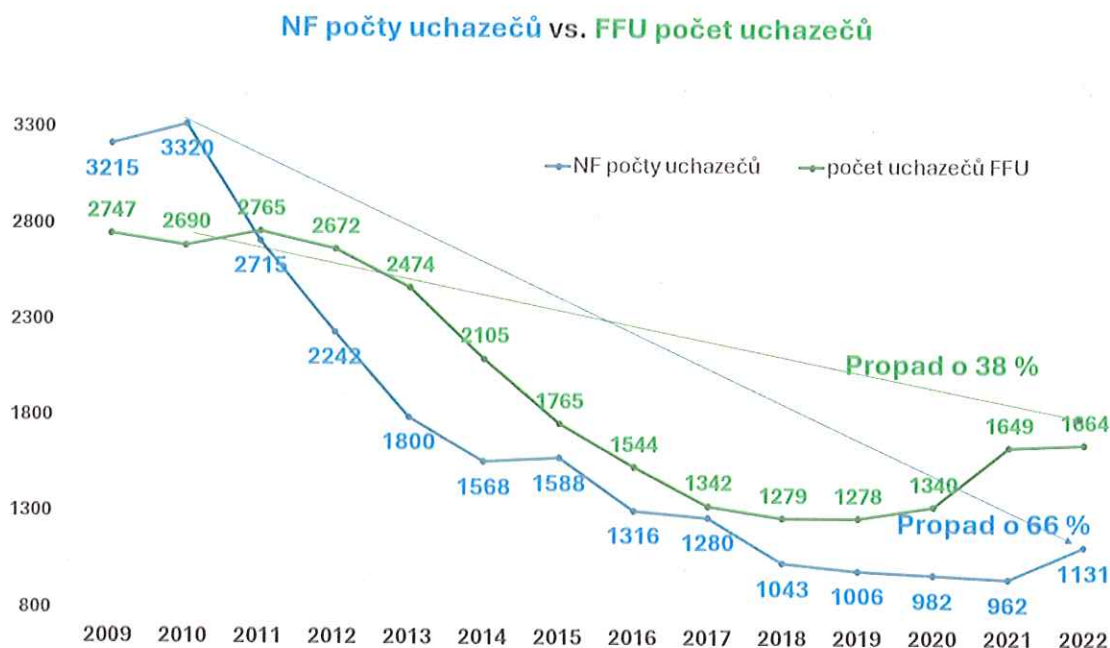
Graf 5 Počet přijatých vs. počet absolventů o tři roky později na NF

Graf 6 a Tabulka 1 porovnávají vývoj počtu uchazečů o NF s FFÚ VŠE. Fakulta financí a účetnictví je zřejmě svým zaměřením NF nejbližší z fakult VŠE. Jako kontrolní proměnná však nemusí být ideální v porovnání s IES, protože reputační šok vzniklý na NF se mohl částečně přelít na celou VŠE. Z grafu 6 a tabulky 1 je mezi lety 2010 a 2022 zřejmý větší propad na NF (o 66 %) oproti FFÚ (o 38 %). Lze také vysledovat, že NF postihl propad mnohem dříve, mnohem drtivěji a počty na FFÚ se v roce 2022 navrátily na mnohem vyšší hladinu než na NF.

Pan docent mě obvinil, že lžu o počtu uchazečů na NF. Předkládaná data jsou získána z výročních zpráv NF, FFÚ, webu IES a ČSÚ. Pan docent při naší výměně názorů zdůraznil, že od konce funkčního období pana děkana (červen roku 2022) narostl počet uchazečů o NF o více než 100. Grafy počtu uchazečů ukazují nárůst z 962 v roce 2021 na 1131 v roce 2022. Výroční zprávu za rok 2023 jsem v době konstrukce grafů neměl k dispozici.

Graf 6 Počty uchazečů na NF a FFÚ VŠE

Zdroj dat: https://insis.vse.cz/dok_server/slozka.pl?id=7717

<https://ffu.vse.cz/informace-o-fakulte/vyrocnni-zpravy-fakulty/archiv-vyrocnich-zprav/>

Tabulka 1 Procentuální změna počtu uchazečů na NF a FFÚ VŠE ve srovnání s rokem 2010

	Propad oproti roku 2010	
	FFÚ	NF
2010	0,00%	0,00%
2011	2,79%	-18,22%
2012	-0,67%	-32,47%
2013	-8,03%	-45,78%
2014	-21,75%	-52,77%
2015	-34,39%	-52,17%
2016	-42,60%	-60,36%
2017	-50,11%	-61,45%
2018	-52,45%	-68,58%
2019	-52,49%	-69,70%
2020	-50,19%	-70,42%
2021	-38,70%	-71,02%
2022	-38,14%	-65,93%

Zdroj dat: https://insis.vse.cz/dok_server/slozka.pl?id=7717

<https://ffu.vse.cz/informace-o-fakulte/vyrocnni-zpravy-fakulty/archiv-vyrocnich-zprav/>

Panu docentu _____ jsem odpověděl, že nárůst na konci období (grafu) je větší na jiných institucích (myšleno na IES a FFÚ) oproti NF. Klíčový argument je však následující. Jak je vidět z dat, NF zažila ve sledovaném období drtivý propad jak v počtu uchazečů, tak v percentilu nutném k přijetí na NF. Jisté oživení nastalo na konci období, což graf dokumentuje také. Proto není možné tvrdit, že jsem lhal. Jak ale z grafu vyplývá, NF se stále pohybuje na velice nízkých hodnotách oproti období před rokem 2013, hluboko pod vývojem na IES, FFÚ a demografickým vývojem. Opravdové oživení by vyžadovalo, aby počet uchazečů na NF vyrostl alespoň o 100 % (o 1000 studentů zpět na 2000 studentů), či při optimistické variantě o 200 % (o 2000 studentů zpět na 3000). Drobné oživení na konci období je také možné přičíst lepšímu demografickému vývoji, jak dokumentuje graf 1. Výrazný nárůst zájmu o NF by se také projevil razantním zvýšením percentilu, který je nutný k přijetí na fakultu. Jelikož toto číslo není po mnoho let zveřejňováno ve výročních zprávách, nemám dostatečná data tento aspekt analyzovat. Podle nepřímých a neoficiálních informací, které jsem zaslechl, se však percentil stále pohybuje na velice nízkých hodnotách a zdaleka nedosahuje hodnoty kolem 70 či 80 jako před rokem 2013.

V další části mi dovoluete vyjádřit se k tvrzení pana docenta _____ že má na mě připravený materiál, který ukazuje, že znevažuji na hodinách kolegy. Tuto jeho větu považuji za formu vydírání, jak uvádím v hlavní sekci nahoře.

Podle oficiálních hodnocení studentů mých předmětů, které jsou jimi zadávány zcela anonymně, se lze v insis dočíst následující. Ve všech kritériích dosahuje mé hodnocení ze strany studentů průměrný počet bodů blízky 4, což je maximum možného. Zejména kategorie odbornost je číslu 4 velice blízka. Ze slovních odpovědí studentů lze také vyčíst, že oceňují nejenom obsah předmětů, které učím, ale i úroveň mé výuky. Totéž mi říkají studenti osobně, totéž hodnocení od nich dostávám v otevřených mailech na konci semestru. Je třeba zdůraznit, že pozitivní hodnocení mi vyjadřují nejenom studenti naší univerzity, ale i studenti výměnných programů. Předměty totiž vyučuji v angličtině podle standardních zahraničních učebnic, které jsou předepsány na vynikajících světových univerzitách.

V žádném hodnocení studentů jsem si nikdy nepřečetl, že bych znevažoval své kolegy. Někteří studenti si občas stěžují na náročnost látky a náročnost testů. Pokud studenti mají jakýkoliv dotaz či nechápou látku, mohou kdykoliv přijít na mé konzultační hodiny. Stovky studentů této možnosti za mého působení využily.

Pro lepší pochopení mi dovoluete uvést následující popis vývoje výuky ekonomie na NF VŠE.

Přibližně do roku 2009 se na NF VŠE i na ostatních fakultách VŠE vyučovala ekonomie tak, že základní kurz byl představen na bakalářském stupni, středně pokročilý na magisterském stupni, a určité fragmenty pokročilého kurzu na doktorském stupni. V tomto ohledu v té době NF i VŠE zaostávala nejen za IES FSV UK, ale i za dalšími zahraničními univerzitami. Ve vyspělém světě je totiž zvykem vyučovat ekonomii v jiném sledu: základní kurz a středně pokročilý kurz na bakalářském stupni, pokročilý kurz na magisterském stupni.

Od roku 2009 se na NF začal prosazovat i tento koncept, vypracovaný na katedře ekonomie. Po svém návratu ze studijního pobytu v USA v roce 2010 jsem se plně zapojil do tohoto konceptu a začal vyučovat středně pokročilou makroekonomii pro bakalářské studenty a pokročilou

makroekonomii pro magisterské studenty. Tyto předměty jsem vyučoval a vyučuji v anglickém jazyce. Tím se na NF i VŠE vytvořila struktura výuky běžná na špičkových světových univerzitách. Postupem času, jak z naší katedry začali odcházet skvělí vědci a vyučující, jsem přebíral i výuku středně pokročilé mikroekonomie a pokročilé mikroekonomie, opět v anglickém jazyce.

Je třeba zdůraznit, že zejména pokročilé kurzy ekonomie jsou velice náročné. K pochopení dané látky je třeba ze strany studentů ovládat relativně netriviální matematický aparát, příprava k testům vyžaduje mnoho péle, trpělivosti, studia a času. Naši absolventi programů Ekonomie (a dříve Ekonomická analýza) však poté patří mezi špičku mezi českými mladými ekonomy a mnozí si našli práci na nejprestižnějších pozicích, například v ČNB, kde se podílejí přímo na tvorbě a správě predikčního modelu centrální banky.

V roce 2009 na NF převládl názor, že pokročilé kurzy by měly mít povinné i další obory, nejenom obor Ekonomie (Ekonomická analýza), například Hospodářská politika, Veřejná správa, Hospodářské dějiny, Regionální studia. Již tehdy jsem upozorňoval na to, že pro studenty mimo obor Ekonomie (Ekonomická analýza) může být zvládnutí pokročilých kurzů ekonomie mimořádně náročné. Postupem času jsem prosadil, aby se pokročilá ekonomie pro ostatní obory zlehčila a byla vyučována v českém jazyce. Tuto výuku jsem zajišťoval. Stejně tak jsem vyučoval náročnější formu pokročilého kurzu makroekonomie v angličtině pro obor Ekonomie (Ekonomická analýza).

Pan docent [] v naší výměně názorů uvedl, že jsem byl z výuky této pokročilé makroekonomie v českém jazyce pro obory NF mimo obor Ekonomie ((Ekonomická analýza) v minulosti odvolán. Toto bylo tehdy jeho rozhodnutí. Po nahlédnutí do evaluací studentů v insis z té doby lze opět konstatovat, že studenti tento předmět a mou výuku vysoce oceňovali. Poslední semestr, který jsem tento předmět učil, se i výrazně zvýšila úspěšnost studentů. Často v evaluacích psali i osobně mi říkali, že jsou vděční za tento pokročilý kurz, který jim otevřel okno do světa moderní ekonomie. Někteří naopak zdůrazňovali, že kurz je pro ně příliš obtížný, přičemž tato evaluace byla v insis v menšině. Po mém odvolání byl však sylabus předmětu změněn, a nyní odpovídá svou úrovní středně pokročilému kurzu. Magisterské obory/programy na NF vyjma programu Ekonomie tak nyní vyučují pouze středně pokročilý kurz makroekonomie. Pouze magisterský obor Ekonomie (dříve Ekonomická analýza) obsahuje pokročilé kurzy makroekonomie.

Pan docent [] mi tvrdil, že kvůli mně studenti odcházejí z oborů Ekonomie na jiné obory na NF. Nemám k dispozici data o přesunech studentů. Osobně znám studenty, kteří směřovali v jednom i druhém směru. S ohledem na konstrukci oboru/programu Ekonomie je však nutné zdůraznit, že poskytuje špičkové vzdělání ekonomie na světové úrovni, podle nejlepších světových učebnic a často v anglickém jazyce. Dále se samozřejmě jedná o náročný obor/program. Svým obsahem se velice podobá IES FSV UK a kvalitním světovým univerzitám.

Je tedy možné, že někteří studenti během času zjistí, že by preferovali jinou cestu svého studia. Zároveň zde hraje roli fakt, že jimi získaný titul Bc., popř. Ing., je udělen stejnou fakultou jako u náročných programů Ekonomie.

Ve své prezentaci jsem vyjádřil názor, že působení pana docenta [] na NF významným způsobem poškodilo značku fakulty, ale zčásti i celé VŠE. Tento svůj názor opírám nejenom o

svoji zkušenost, ale i o osobní rozhovory se studenty, absolventy, akademickými pracovníky, středoškolskými učiteli a žáky a s veřejností. Domnívám se, že tento můj názor je jedním z důvodů, proč se mnou pan docent tímto způsobem jedná.

Mnozí absolventi, ale i studenti mi často oznamují, že ve svých životopisech píší Ekonomie VŠE a vynechávají fakultu NF. Pro naše studenty zejména programů Ekonomie tak vzniká vcelku závažný signalizační problém. Jejich studium je náročné a získají vynikající vzdělání. Na trhu se však musí potýkat s reputačním problémem, jak mě sami informují. To může být odrazující pro stávající studenty, a zejména pro uchazeče. Na instituci typu IES FSV UK je studium také náročné, ale absolventi odcházejí na trh práce s vynikající značkou svého programu. Mají tedy velkou motivaci svědomitě studovat a dostudovat, jelikož plně funguje i signalizační role jejich vysoké školy.

Na závěr bych rád zdůraznil, že do výuky ekonomie dávám vše, co mohu. Vyučuji středně pokročilé a pokročilé kurzy ekonomie v anglickém jazyce podle nejlepších zahraničních učebnic. Studenti mou výuku hodnotí pozitivně, vedu velice kvalitní bakalářské a diplomové práce, které jsou často oceňovány v soutěžích. Studenti se mnou často konzultují, důvěřují mi a jsou hrdí na svůj obor/program Ekonomie. Velice si vážím všech vyjádření podpory od studentů, které jsem měl možnost získat, přičemž tato podpora mimořádně zesílila v období volby děkana.

Data překládám na základě svého nejlepšího vědomí a svědomí. Je zcela zřejmé, že mohou mít různou interpretaci. Jádro mé stížnosti mi však dovoluje zopakovat: Pokud nepřestanu šířit, dle pana docenta , lživé údaje o počtu uchazečů, bude využit materiál, který ukazuje na to, že znevažují kolegy ve výuce. Dle mého názoru se jedná ze strany pana docenta o vydírání či vyhrožování.

Doufám, že tato stížnost nevytvoří důvod pro pronásledování mé osoby, nebo dokonce mých studentů.

V úctě

katedra ekonomie NF VŠE

18.6. 2024

Hlavní teze kandidatury na děkana NF VŠE

Národohospodářská fakulta VŠE v Praze

1

Zde stojím a nemohu jinak.

Martin Luther

2

Důvody kandidatury

- Rozhodl jsem se kandidovat na děkana NF VŠE, která se dle mého názoru nenachází na dobré cestě a tento směr je třeba rychle otočit.
- Diskutoval jsem s několika kolegy, kteří by podle mě byli vynikajícími děkany, ale neměli zájem kandidovat.
- Pro každého, kdo rád učí a zkoumá, není funkce ve vedení atraktivní.
- NF se však dle mého názoru nachází ve svízelné situaci.

3

Důvody kandidatury

- Nejvíc mě trápí, že náš skvělý program Ekonomie, který jsem měl tu čest spoluvytvářet, se potýká s následujícím reputačním problémem:
 - Naši nejlepší absolventi a absolventky mi oznamují, že se často stydí uvádět NF jako svou fakultu a do svého životopisu píší pouze Ekonomie VŠE. Tento vývoj je třeba zvrátit.
 - Mladí skvělí ekonomové a ekonomky se nesmějí stydět za svou fakultu.

4

Hlavní cíl

- Obnovit prestiž Národohospodářské fakulty VŠE
- Pro zlepšení budoucnosti je třeba chápat minulost a současnost.

Master-economist... must study the present in the light of the past for the purposes of the future.

J. M. Keynes 'Alfred Marshall, 1842-1924' *The Economic Journal*, (Sept., 1924)

5

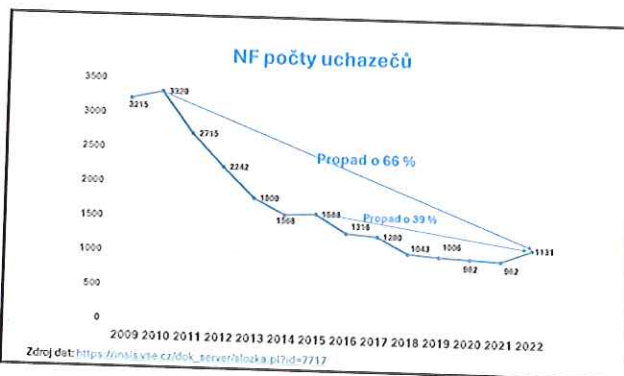
Národohospodářská fakulta nevzkvétá

- Pokles počtu uchazečů vs. demografický vývoj
- Pokles percentilu
- Pokles počtu absolventů
- Odliv nejlepších vědců

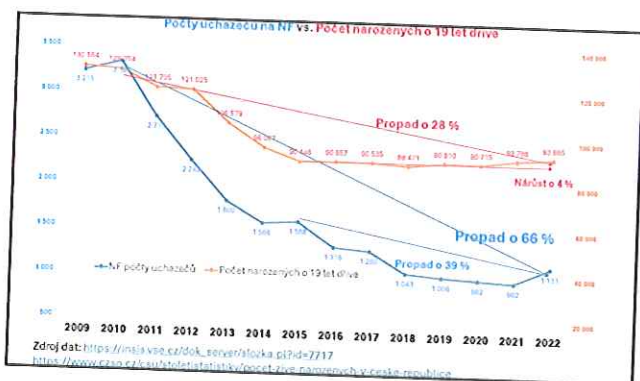
6

Přihlášky a demografie

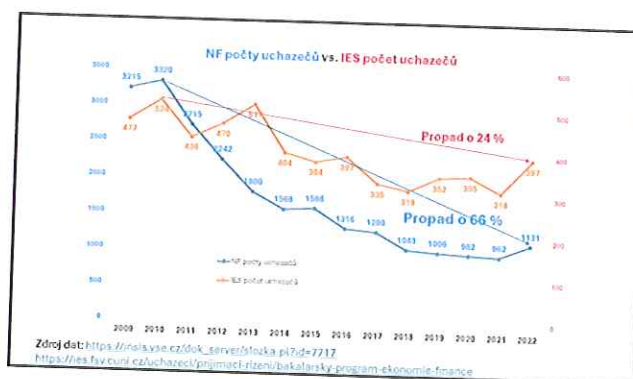
7

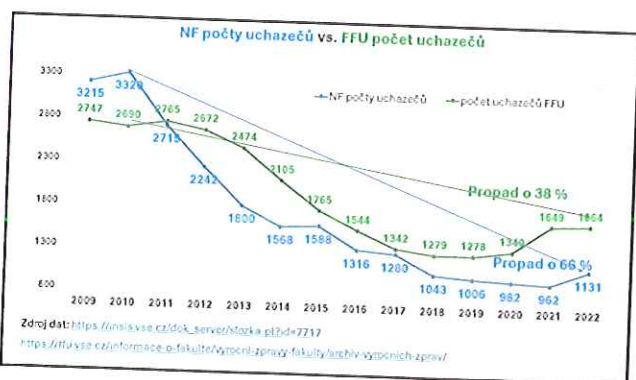
8

9

10

11

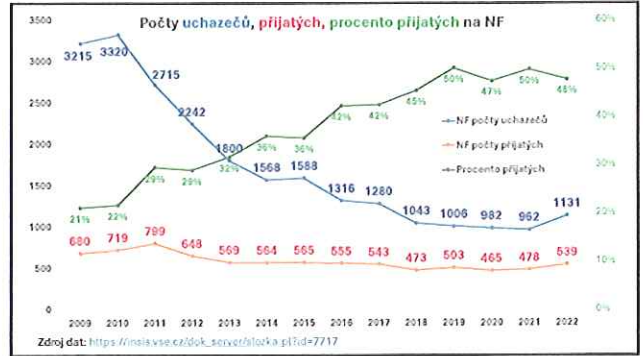
Zdroj dat: https://mis3.vse.cz/dok_server/lozka.pl?id=7717
<https://ffu.vso.cz/informace-od-fakulty/vyrocnizpravy-fakulty/archiv-vyrocnich-zprav/>

Rok	FFU	NF
2010	0,00%	0,00%
2011	2,79%	-18,22%
2012	-0,67%	-32,47%
2013	-8,03%	-45,78%
2014	-11,75%	-52,77%
2015	-14,59%	-52,17%
2016	-12,60%	-60,36%
2017	-50,11%	-61,45%
2018	-52,45%	-68,58%
2019	-52,49%	-69,70%
2020	-50,19%	-70,42%
2021	-38,70%	-71,02%
2022	-38,14%	-65,93%

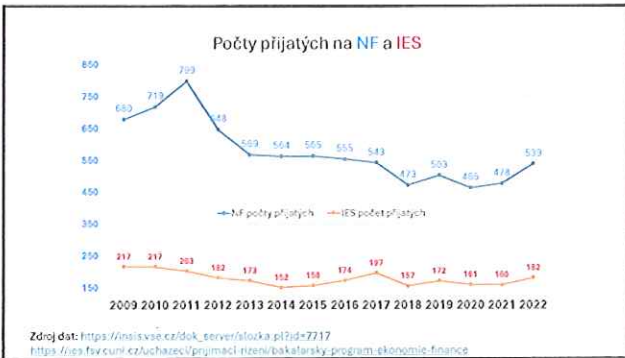
12

Počty přihlášek a přijatých

13

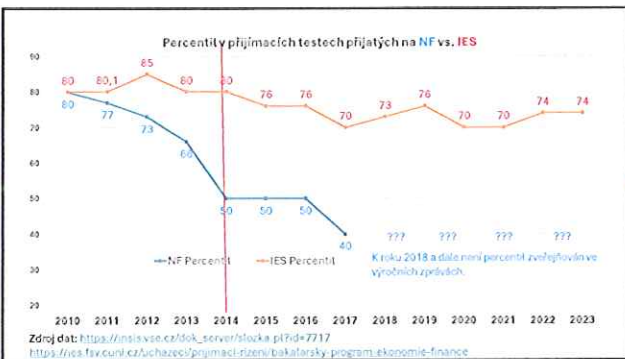
14

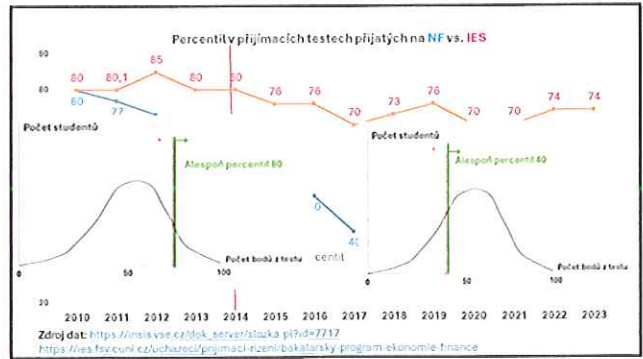
15

Percentil NF a IES

16

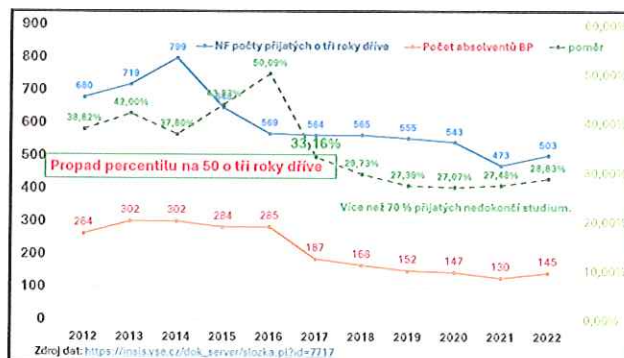
17

18

Počty přijatých a absolventů o tři roky později

19

20

Odchody vědců a vědkyň

- 2013, vlna odchodů z NF po sporu s panem děkanem Ševčíkem
 - Marek Hudík, Petr Houdek, ekonomové rakouské školy, behaviorální ekonomové
- 2018 - ... další vlna odchodů z NF
 - Libor Dušek, Klára Kalíšková, Tomáš Miklánek, Lubomír Cingl,...
- Za 14 let působení pana (pro)děkana Ševčíka odešly desítky vynikajících vědců a učitelů.

21

Odchody vědců a vědkyň

- Marek Hudík (ΣIF přes 65, IFmax 10,4, HI_WOS 7)
- Petr Houdek (ΣIF přes 100, IFmax 29, HI_WOS 10)
- Libor Dušek (ΣIF přes 16, IFmax 9,8, HI_WOS 10)
- Lubomír Cingl (ΣIF přes 150, IFmax 57, HI_WOS 6)
- Klára Kalíšková (ΣIF přes 23,4, IFmax 6,1, HI_WOS 4)
- Niclas Berggren (ΣIF přes 42,7, IFmax 12,8, HI_WOS 18)
- ...
- Zdroj: <https://www.malysve.cz/pubs/odchody/>
- NF přišla a přijde o mnoho milionů korun.

22

Odchod nejlepších vědců a učitelů

- Ti nejlepší už u nás nechtěli a nechtějí pracovat.
- NF měla velkou zásobu talentů, ale přišla o ně.
- Mimo jiné bylo „zrušeno“ i několik celých kateder jako KŽP a KIE, kde pracovali skvělí vědci s vysokými IF a prestižními granty.

23

Hlavní důvod propadů a odchodů

- Jako hlavního viníka tohoto vývoje spatřuji v bývalém děkanovi panu docentu Ševčíkovi.
 - Jeho chování na veřejnosti
 - Jeho chování k lidem na fakultě

24

Svoboda slova

- Naprosto respektuji svobodu projevu v rámci zákona, ale každý musí počítat s dopadem svého chování na pověst fakulty, na pověst školy, na motivace těch nejlepších zaměstnanců, na motivace studentů.
- Mnozí ekonomové, studenti, vědci, středoškolští studenti a hlavně učitelé, a ta část veřejnosti, která zejména směřuje své děti na VŠ, nás považuje za fakultu „dezolátů“, ruských kolaborantů a „covidistických“ konspirátorů.
- Toto je mimořádně urážlivé.
- Toto se musí změnit.

25

Programové priority

26

Studenti a výuka

- Snížit počet předmětů pro každý semestr, a naopak zvětšit jejich rozsah.
- Zlepšit návaznost látky mezi jednotlivými předměty.
- Rozšířit výuku předmětů v anglickém jazyce podle nejlepších zahraničních učebnic.
- Otevřít debatu na úrovni VŠE o zvýšení počtu týdnů přímé výuky zpět na 14, zkrátit délku zkušobného období a zefektivnit jeho využití.

27

Studenti a výuka

- Posílit výuku matematiky a statistických metod na NF VŠE; více ekonometrie, méně „oko-metrie“.
- Udržet kvalitu předmětů v programech Ekonomie a přiblížit ostatní programy na NF v kvalitě a náročnosti tomuto programu, při respektu jejich jedinečnosti a odlišnému profilu absolventa.
 - Titul z NF musí mít podobnou váhu a náročnost přes všechny programy.
- Dbát vysoké kvality bakalářských a magisterských prací.
 - Kvalifikační práce musí mít podobnou kvalitu přes všechny programy NF.

28

Studenti a výuka

- Zabezpečit práva studentů, studenti nesmějí mít strach.
- Jakékoliv nevhodné chování ze strany učitelů vůči studentům a studentkám je nepřijatelné.
- Navrhují zřídit funkci ombudsmana, na kterého by se mohli studenti a studentky bez strachu obracet.
 - Už jen jeho existence může mnohému nevhodnému chování zabránit.

29

Akademičtí pracovníci a věda

- Podpora vědeckých úvazků a omezení výuky daného vědce.
- Navýšit podporu workshopů prezentujících vědců z VŠE, z dalších českých univerzit a ze zahraničí.
- Zvýšit počet kontaktů se zahraničními univerzitami a vědci ekonomického zaměření.
- Do vědecké rady, kterou děkan jmenuje, bych přizval špičkové vědecké pracovníky z České republiky i ze světa.

30

Akreditace, habilitační řízení, profesorské řízení

- Věřím, že bych jako děkan zamezil dalšímu odlivu talentovaných vědců a vědkyň z NF.
- Věřím, že bych byl schopen mnohé přesvědčit k návratu, mnohé s titulem doc. a prof. a vynikajícími citovanými články a granty. S mnohými jsem v kontaktu.
- Oni nechtějí být na fakultě, která je spojena s panem docentem Ševčíkem.
- Otevřel bych výběrová řízení, standardní Job Market Talk.

31

Vztahy s VŠE

- Zlepšit vztahy NF s ostatními fakultami a rektoriátem VŠE.
- Mám dobré kontakty na všech fakultách VŠE a na rektorátu VŠE.
- Lidé mě zde respektují a váží si mě.

32

„Ústavodárná“ iniciativa

- Otevřít diskusi o posílení prvků poměrného zastoupení při volbě do akademického senátu s cílem zajistit větší rovnováhu moci a posílit mechanismy proti jejímu možnému zneužití (např. Single Transferable Vote, STV).
- Otevřít diskusi o maximálním počtu volebních období děkana a členů akademického senátu.
- Otevřít diskusi o zapojení studentů ve volbách do volebního obvodu akademických pracovníků AS NF VŠE, aby senát a následně vedení NF VŠE více reprezentovaly vůli studentů NF VŠE
 - případně zvážit zvýšení věhy senátorů za studentský volební obvod v rámci AS NF VŠE.

33

Aktuální volební systém

- Volební systém na vysoké škole se principiálně chová jako většinový (Plurality Block Voting, PBV).
- Jeden volič-akademik má tolik hlasů, jako je počet senátorů za obvod akademických pracovníků.
- Pokud na fakultě existují dvě názorové skupiny, jedna dísponuje 51 % učitelů a druhá 49 % učitelů, tak 51% většina učitelů může získat 100 % senátorských křesel.
- Každý akademický pracovník má navíc stejný počet hlasů bez ohledu na velikost jeho úvazku.
- Například 11 učitelů s úvazkem 0,1 (a tedy celkově s úvazkem 1,1) přehlasují 10 učitelů s úvazkem 1 (tedy celkově s úvazkem 10).
- S ohledem na stávající systém může vznikat tento limitní cyklus: **Děkan** najímá **zaměstnance**, **zaměstnanci volí senát**, **senát volí děkana**.

34

Katedra ekonomie v Akademickém senátu NF VŠE

- Od roku 2015 neměla a
- nemá katedra ekonomie jediného zástupce v Akademickém senátu NF VŠE (2015-2018, 2018-2021, 2021-2024, 2024-2027)
- Složení senátu za obvod učitelů je téměř totožné po celou dobu.
- Naposledy byl do senátu jako člen katedry ekonomie zvolen doc. Schwarz, bývalý děkan, který poté z fakulty odešel.

https://inis.vse.cz/foK_servert/fovka.pl?id=76488,zobraz=0,ty=datum,oon=0

35

Zvýšit zájem o NF ze strany středoškoláků

- Zvýšit intenzitu kontaktů se středními školami.
- Mám důvěru na středních školách u studentů i profesorů.
- Každý rok připravuji testy a spoluorganizuji Ekonomickou olympiádu pro střední školy.
- V 8. ročníku se této soutěže účastnilo okolo 30 tisíc středoškolských studentů v ČR, stovky škol a učitelů.
- Podle našeho vzoru je pořádána ve více než 20 dalších zemích.
 - Jako děkan bych uměl zařídít, aby tento trh pokrýval NF, případně VŠE.

36

Krátce o mně

- Profesori, kteří mě nejvíce ovlivnili: prof. Holman, prof. Mandel (FFÚ), Dr. Kubiček (BR ČNB), prof. Papell (University of Houston).
- Po GVP jsem byl přijat na IES FSV (8. místo) a NF (194 b. z 200 b., 97% úspěšnost).
- Rozhodl jsem se pro NF, protože zde vyučoval prof. Holman.
- Po červeném diplomu na Ing. (a ESOP za DPJ) jsem nastoupil na doktorát k prof. Šimovi s tématem o ABCT.
- Během doktorátu jsem narazil na chybu v PTPT a de facto napsal dvě disertace (o ABCT a o PTPT).
- Z této disertace vzniklo několik článků a kniha (v Palgrave), které jsou oceňovány.
- Dr. Kubiček: „Disertační práce p. Pavla Potužáka je v českém prostředí bezesporu ojedinělým počinem v oblasti čisté ekonomické teorie.“
- Prof. Holman: „...máme před sebou disertační práci, která je svým rozsahem, hloubkou a přesvědčivostí ekonomické analýzy a argumentace ojedinělá.“

37

Věda (výběr)

- **KNIHY**
- Potužák, P. (2022) *Austrian Theory of Capital and Business Cycle: A Modern Approach*, Palgrave Macmillan Cham, Switzerland
 - Kniha obdržela Cenu rektora VŠE za prestižní publikaci za rok 2023
- Potužák, P. (2018a). Price Level Stabilization: Hayek contra Mainstream Economics, *Prague Economic Papers*, 27(4), 449–478.
- Potužák, P. (2018b) Stimuluje spotřeba v situaci nulové nominální úrokové míry zvýšení inflačních očekávání? Teoretická analýza (Does the Increase in Inflation Expectations Stimulate Consumption at the Zero Lower Bound? A Theoretical Analysis), *Politická ekonomie*, 66(6), 751–775.
- Mašek, F., Potužák, P., & Serenini, R. (2024). The economic knowledge of Czech high school students: Analysis of the Economics Olympiad. *The Journal of Economic Education*, March 19 published online, forthcoming.
- Můj práce je ceněna a citována Huerta de Sotom, Robertem Murphym, prof. Mandlem a dalšími.

38

Výuka (výběr)

- SEN453 Makroekonomie II. (Advanced Macroeconomics) v anglickém jazyce
- SE457 Makroekonomie II (Advanced Macroeconomics) v anglickém jazyce
- SEN253 Makroekonomie I. (Intermediate Macroeconomics) v anglickém jazyce
- SEN252 Makroekonomie I. (Intermediate Macroeconomics) v anglickém jazyce
- Úspěšně obhájeno 40 diplomových prací (28 prací se známkou 1) a 40 bakalářských prací (25 prací se známkou 1). Mnohá získaly ocenění na NF i VŠE.

39

Výuka

- Můj student František Mašek získal v roce 2022 Cenu Karla Engliše ČSE
- Naši absolventi pracují v ČNB, kde mnozí „spravují“ predikční model, v obchodních bankách, na ministerstvech.
- Hrdý jsem i na vedení SOČ, vítězové Martin Kytar (2023), Štěpán Drábek ... Cena Učené společnosti ČR (2024)

40

Vývoj na NF, z mého pohledu

- V roce 2002 byl odvolán z výuky prof. Holman a jako studenti jeho kurzu Mikroekonomie jsme šli skandovat před jeho kancelář „my chceme Holmana!“.
- Ve volbách do senátu 2003 byla otevřena pro studenty i volba do učitelské kurie a vyhrála „holmanovská koalice“. Děkanem se stal Jiří Schwarz, avšak následoval odchod mnohých učitelů z NF, zejména na 3. fakultu.
- Pro mě jako studenta dramaticky poklesla úroveň výuky, a to zejména předmětů hospodářské politiky na bakaláři.
- Na druhou stranu na magistru vyučovali (monetární) makroekonomii vynikající mladí ekonomové jako Dr. Kubiček a Dr. Hurník.

41

Vývoj na NF, z mého pohledu

- Konstituovala se katedra ekonomie, kde vznikly nové obory Ekonomie (Bc., základní a středně pokročilá ekonomie) a Ekonomická analýza (Ing., dvě vrstvy pokročilé ekonomie).
- Po nástupu na doktorát v roce 2007 jsem je brzy pomáhal spolu-rozvíjet, výukou (středně) pokročilé makroekonomie v angličtině podle světové úrovně.
- Vznikly zcela unikátní obory, opravdová ekonomie na VŠE.

42

Vývoj na NF, z mého pohledu

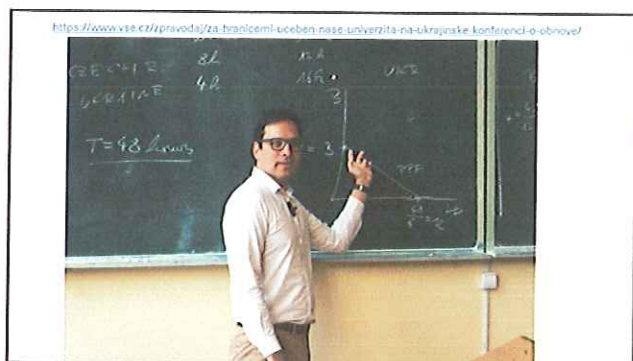
- 2013, další vlna odchodů z NF po sporu s děkanem Ševčíkem.
 - Marek Hudík, Petr Houdek, ekonomové rakouské školy, behaviorální ekonomové
- 2018 - ... třetí (?) dlouhá vlna odchodů z NF
 - Libor Dušek, Klára Kalíšková, Tomáš Miklánek, Lubomír Cingl,...
- Za 14 let působení (pro)děkana Ševčíka odešly desítky vynikajících vědců a učitelů.

43

Prohlášení k Ukrajině

- V květnu 2022 jsem napsal:
- V poslední době studuji na sociálních sítích nařčení, jako by naše fakulta byla jakousi kolonií Kremle. Pro mě a podle kolegů, se kterými jsem měl možnost mluvit, je tento pohled, připomínající kolektivní vinu, mimofádně urážející.
- Za sebe mohu zdůraznit, že agresí Ruska na Ukrajině považuji za jednu z nejdopornějších válek. Válka na Ukrajině je válkou Putinových hrdlořezů, kteří vraždí lidi, znásilňují dospělé i děti, mučí, ničí a kradou.
- Je třeba ji co nejpřísněji odsoudit. Jediným a jasným viníkem této války a neodpuštělné agrese je Putin a jeho režim, nikdo jiný.

44

45

Věřím, že Národohospodářská fakulta
opět vstane z popela.

Už jednou se to povedlo.

46

Pro příštího děkana/ku, respektive proděkana mám následující vzkaz:

*Power tends to corrupt, and absolute
power corrupts absolutely.*

Lord Acton

47

Děkuji Vám za pozornost

Národohospodářská fakulta VŠE v Praze

48